

عنوان مقاله:

بررسی کشت تاخیری بر انتقال مجدد مواد پرورده، اجزای عملکرد و عملکرد دو رقم گلرنگ در شرایط قطع آبیاری

محل انتشار:

مجله پژوهش های تولید گیاهی، دوره 28، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

فاطمه بهادری - دانشگاه شیراز

احسان بیژن زاده - دانشیار دانشگاه شیراز

علی بهپوری - استادیار دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

چکیده سابقه و هدف: کمبود دانه های روغنی و حجم بالای واردات روغن در ایران از یک سو و محدودیت منابع آبی بر سر راه تولید بسیاری از دانه های روغنی از سوی دیگر، ضرورت شناسایی گونه ها و ارقام سازگار به این شرایط پر تنش و تعیین حساسترین مراحل رشد گیاه به تنش را آشکار می سازد. گلرنگ به واسطه مقاومت به خشکی امروزه به عنوان یک گیاه زراعی در تناوب کشت کشور مطرح است. بنابراین با توجه به این که تنش آبی و انتخاب تاریخ کاشت مناسب از مهمترین عوامل تعیین کننده تولید گیاهان زراعی می باشد این پژوهش با هدف بررسی کشت تاخیری و رژیم آبیاری بر میزان انتقال مجدد مواد پرورده، اجزای عملکرد و عملکرد دانه گلرنگ انجام شد. مواد و روش ها: به منظور بررسی تاثیر کشت تاخیری و رژیم آبیاری بر میزان انتقال مجدد مواد پرورده، اجزای عملکرد و عملکرد دانه گلرنگ پژوهشی مزرعه ای به صورت اسپلیت فاکتوریل در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در سال زراعی ۹۸-۱۳۹۷ اجرا شد. فاکتورهای آزمایش شامل رژیم آبیاری در سه سطح آبیاری مطلوب، قطع آبیاری در دو مرحله ی گلدهی و پر شدن دانه، سه تاریخ کاشت (۱۵ آذر، ۵ دی و ۲۵) و دو رقم گلرنگ (گلدشت و محلی اصفهان) بودند. در این پژوهش انتقال مجدد مواد پرورده، مشارکت مواد پرورده، کارآیی، انتقال مجدد مواد پرورده، اجزای عملکرد و عملکرد ارقام گلرنگ محاسبه شد. یافته ها: به طور کلی نتایج آزمایش نشان داد که صفات اندازه گیری شده به طور معنی داری تحت تاثیر رژیم آبیاری، تاریخ کاشت و رقم قرار گرفت. قطع آبیاری در گلدهی باعث کاهش تعداد طبق در بوته، تعداد دانه در طبق، وزن هزار دانه و عملکرد دانه ارقام گلرنگ به ترتیب به میزان ۸۶/۲۱، ۸۷/۲۳، ۳۷/۲۸ و ۷۴/۳۳ درصد نسبت به آبیاری مطلوب شد. میزان انتقال مجدد مواد پرورده، مشارکت مواد پرورده و کارآیی انتقال مجدد مواد پرورده در شرایط قطع آبیاری در گلدهی به ترتیب ۴۴/۳۰، ۸۱/۳۷ و ۳۷/۲۵ درصد نسبت به شرایط آبیاری مطلوب افزایش داشت. همچنین تاریخ کاشت تاخیری سوم (۲۵ دی) باعث کاهش انتقال مجدد مواد پرورده (۷/۴۴٪)، مشارکت مواد پرورده (۷۲/۲۲٪)، کارآیی انتقال مجدد مواد پرورده (۸۸/۱۷٪)، تعداد طبق در بوته (۵۷/۱۴٪)، تعداد دانه در طبق (۶۵/۲۰٪) و عملکرد دانه (۳۱/۱۳٪) گردید. نتیجه گیری: تیمار قطع آبیاری در گلدهی و پر شدن دانه باعث کاهش به ترتیب ۳۲/۵۲ و ۵۴/۳۴ درصد عملکرد دانه در رقم محلی اصفهان در تاریخ کاشت دوم (۵ دی) نسبت به تیمار آبیاری مطلوب شد. این درحالیست که عملکرد دانه در این تیمار با تیمار قطع آبیاری در پر شدن دانه در تاریخ کاشت ۱۵ آذر در رقم محلی اصفهان و گلدشت اختلاف معنی دار نداشت که به نظر می رسد به دلیل افزایش انتقال مجدد مواد پرورده و کارآیی انتقال مجدد مواد پرورده در تیمار قطع آبیاری در پر شدن دانه در تاریخ کاشت دوم (۵ دی) به دلیل عدم اختلاف معنی دار عملکرد آن با تاریخ کاشت ۱۵ آذر و رقم زودرس گلدشت با ۹۱/۱۲ درصد عملکرد بیشتر، می تواند راهکاری مناسب در بهبود و افزایش عملکرد دانه گلرنگ در شرایط تنش آبی آخر فصل در مناطق نی ...

کلمات کلیدی:

تعداد دانه در طبق، رقم گلدشت، کمبود آب، مشارکت مواد پرورده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1423855>

